

Megszépül az invalidusok palotája

ATLAS IS ELFÁRADT...

(Bozsán felv.)

Nagy idő két és fél évszázad, alaposan megkoptatta az egykor oly szép épületeket. A városháza homlokzatát díszítő barokk szobrokat is el kellett távolítani, s a palota — amelyről Mária Terézia, amikor 1751-ben megtekintette, udvarias túlzással azt állította, hogy *szébb, mint az ő bécsi „vára”* —, bizony méltatlanná vált a magyar fővároshoz.

Nemcsak a budapestiek ezrei keresik fel naponta a városházát, falai közt gyakran fordulnak meg külföldi vendégek, delegációk. S a foga-

dóknak ezentúl nem kell szégyenkezniük a régi épület kopottságáért: a műemlék-szárnyat részben már újjáépítették, legközelebb pedig felújítják a homlokzatot. Pfannl Egon, a BUVÁTI építészének tervei szerint átalakították az egyik kapualjat, s az első emeleti folyosó egy részét. Amikor Martinelli Anton Erhard császári építőmester elgondolásai szerint felépült az invalidusok palotája, *vörös márvány borította a folyosók padozatát*, s csak a huszadik század elején szedték fel az akkor már töredezett kő- és

márványlapokat. Néhány évtizede a középső kapu felett még állt Atlas kőszobra, hatalmas földgömböt tartott, mellette az egyik oldalon a Háború zord fúriáját, a másikon a Béke szelíd géniuszát lehetett látni. De Atlas is meggyöngült a két és fél száz év alatt, s mert attól tartottak, hogy az ormot díszítő 12 szoborral egy napon lezuhan, mindet eltávolították helyéről. Néhány szobor a Kiscelli Múzeumba került, a legtöbb azonban elkallódott. S azt sem tudják, kik alkották a városháza szobrait, csupán négyről jegyezték fel, hogy Mader Johann Christoph bécsi szobrász műve.

A városháza kapualjának és folyosójának restaurálásakor visszaállították a Martinelli-féle állapotot. A kapualjból a keramitót, a folyosóról a mozaikpadlót felszedték, helyére csiszolt *haraszi mészkőlapokat fektettek*. Az egyik lépcsőház új vörösmárvány fokokat kapott. A folyosókon a fakeretes üvegajtókat *bronz szerkezetű nagy üvegtáblás ajtókra cserélték, a fogantyúkon bronzba öntve a főváros címere*. A folyosó bolthajtásáról lecsüngő primitív villanyégők helyett korszerű üvegburás falikarokat szereltek fel — *a modern harmonikusan illeszkedik a régihez: 1716 stílusa jól megfér 1967 izlésével*.

A belső helyreállítás után most sor kerül a műemlék-épület homlokzatának restaurálására. Szeretnék újból kifragyni — régi fényképek alapján — az oromzat allegorikus szobrait. A városháza tornyának óraszerkezetét is helyreállítják: jelezze ismét az időt, s a haladást. És talán szobrok kerülnek azokba a folyosófülkékbe is, amelyeket még Martinelli épített, de amelyek *mindmáig üresen maradtak...*

A törökökkel vívott háború rokkantjainak egykori palotája, amelyben 1804-ben Klauzál Gábor, az első független felelős magyar miniszterium földművelési minisztere született; a palota, amely színhelye volt 1848-ban nem egy eseménynek; a későbbi Károly kaszárnya, amelynek udvarán lovardát építettek, amit ma garázsnek használnak —; a palota, amelyben most a Fővárosi Tanács hivatalai dolgoznak, *hamarosan külsejében is megújhódik*. Ismét szép lesz, méltó az új Budapesthez.

Pakots György